

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATION, MUMBAI

EXAMINATION – JULY 2017

CERTIFICATE COURSE IN ELECTRONIC ASSEMBLY & T.V. MAINTENANCE (301101)

TIME ALLOWED – 3 Hrs.

MARKS – 100

SUBJECT – BASIC ELECTRONICS AND ASSEMBLY TECHNIQUE (THEORY-I)

Q.1 A] State the full forms for the following. (any ten) 10

1) I.F.	2) A.C.	3) R.F.	4) D.C.
5) RMS	6) P.F.	7) P.C.B.	8) S.W.G.
9) BALUN	10) CRT	11) CD	12) DVD

B] Fill in the blanks. (any ten) 10

- 1) ----- connection method of transistor is the most widely used in amplifiers.
- 2) The A.F. range is ----- to -----.
- 3) The bridge rectifier uses ----- no. of diodes.
- 4) Mutual inductance means -----.
- 5) Ammeters are always connected in ----- with the source / load.
- 6) Multiplier resistors are used in -----.
- 7) ----- diode works on light falling on it.
- 8) Microphone converts ----- to -----.
- 9) The peak value is ----- than the RMS value.
- 10) ----- is the widely used semiconductor in manufacturing electronic components.
- 11) Solder wire consist of ----- & -----.
- 12) ----- & ----- are the types of transistors.

Q.2) Attempt any 2 from the following.

- 1) Draw & explain the CE-Amplifier. 16
- 2) Explain the working of NPN transistor.
- 3) Draw the circuit diagram of DC regulated power supply using IC 7812.
- 4) Explain briefly “The classification of Amplifiers”.

- Q.3) Attempt any 2 from the following. 16**
- 1) Explain briefly the full wave bridge rectifier.
 - 2) What is transducer? Explain in detail.
 - 3) State the use of multimeter in detail.
 - 4) Compare 'AC' with 'DC' in detail.
- Q.4) Answer any 2 from the following. 16**
- 1) State different tools used in electronics.
 - 2) What is soldering? State it's necessity.
 - 3) Explain briefly the working principle of transformer.
 - 4) Write information on "wave soldering".
- Q.5) Write short notes on. (any 4) 16**
- 1) Microphone
 - 2) Loudspeaker
 - 3) Photo cell
 - 4) Laser diode
 - 5) Telephone
 - 6) Active Vs passive transducess
- Q.6) Attempt any 2 from the following. 16**
- 1) State different types of capacitors.
 - 2) State different types of resistors.
 - 3) Compare 'Voltmeter' with 'Ammeter'.
 - 4) Differentiate 'series circuit' with 'parallel circuit'.

मराठी भाषांतर

क्र. ३०११०१११

प्र.१ ला. अ] खालील फूलफॉर्मस् सांगा. (कोणतेही १०)

१०

१) आय.एफ.(IF)	२) ए.सी. (AC)	३) आर.एफ.(RF)
४) डि.सी. (DC)	५) आर.एम.एस. (RMS)	६) पी.एफ. (PF)
७) पी.सी.बी.(PCB)	८) एस.डब्ल्यू.जी.(SWG)	९) बलून (BALUN)
१०) सी.आर.टी. (CRT)	११) सी.डी.(CD)	१२) डि.व्ही.डी.(DVD)

ब] रिकाम्या जागा भरा. (कोणतेही दहा)

१०

- १) ॲम्पलीफायर्समध्ये मुख्यत्वे ----- ट्रांझिस्टर जोडणीची पध्दत वापरली जाते.
- २) ए.एफ.ची ----- ते ----- ही रेंज आहे.
- ३) ब्रिज रेक्टिफायरमध्ये ----- डायोड वापरले जातात.
- ४) म्युच्युअल इन्डक्टन्स म्हणजेच -----.
- ५) ॲमीटर सोर्स किंवा लोडच्या ----- जोडणीत जोडतात.
- ६) मल्टीप्लायर रेजिस्टर्स ----- मध्ये वापरले जातात.
- ७) ----- डायोडचे कार्य तत्व त्यावर पडणा-या (लाईटवर) प्रकाशावर अवलंबून असते.
- ८) मायक्रोफोन ----- चे ----- मध्ये रुपांतर करतो.
- ९) पीक व्हॅल्यू ही आर.एम.एस. व्हॅल्यूपेक्षा -----असते.
- १०) इलेक्ट्रॉनिक्स कॉम्पोनंटस्च्या उत्पादनामध्ये ----- हे सेमीकंडक्टर्स मुख्यत्वेकरून वापरले जाते.
- ११) सोल्डर वायरमध्ये ----- व ----- चा वापर केलेला असतो.
- १२) ----- व ----- हे ट्रांझिस्टरचे प्रकार आहेत.

प्र.२ रा. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

१६

- १) CE ॲम्पलीफायरचा सर्किट डायग्राम काढा व वर्णन करा.
- २) NPN ट्रांझिस्टरचे कार्य थोडक्यात वर्णन करा.
- ३) IC 7812 चा उपयोग करून डी.सी. रेग्युलेटेड पॉवर सप्लायचा सर्किट डायग्राम काढा.
- ४) "ॲम्पलीफायरचे वर्गीकरण" यावर माहिती लिहा.

प्र.३ रा. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

१६

- १) फूल वेव्ह ब्रिज रेक्टिफायरचे कार्य थोडक्यात वर्णन करा.
- २) ट्रांसड्यूसर म्हणजे काय? थोडक्यात वर्णन करा.
- ३) मल्टीमीटरचे निरनिराळे उपयोग सांगा.
- ४) AC व DC यामध्ये तुलना करा.

- प्र. ४ था. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. १६
- १) इलेक्ट्रॉनिक्समध्ये वापरात असलेली हत्यारे सांगा.
 - २) सोल्डरींग म्हणजे काय? त्याची आवश्यकता विषद करा.
 - ३) ट्रान्सफॉर्मरचे कार्यतत्त्व थोडक्यात वर्णन करा.
 - ४) "वेव्ह सोल्डरींग" वर माहिती लिहा.
- प्र. ५ वा. कोणत्याही चार वर टिपा लिहा. १६
- १) मायक्रोफोन
 - २) लाऊड स्पिकर
 - ३) फोटो सेल
 - ४) लेझर डायोड
 - ५) टेलीफोन
 - ६) ॲक्टिव व पॅसिव्ह ट्रान्सड्यूसर्स
- प्र. ६ वा. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. १६
- १) वेगवेगळ्या प्रकारच्या कॅपेसिटर्सची नावे सांगा.
 - २) वेगवेगळ्या प्रकारचे रेजिस्टर्स सांगा.
 - ३) व्होल्टमीटर व ॲमीटर यामध्ये तुलना करा.
 - ४) सिरीज सर्किट व पॅरलल सर्किट यामध्ये तुलना करा.

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATION, MUMBAI

EXAMINATION – JULY 2017

CERTIFICATE COURSE IN ELECTRONIC ASSEMBLY & T.V. MAINTENANCE (301101)

TIME ALLOWED – 3 Hrs.

MARKS – 100

SUBJECT – COMMUNICATION SYSTEM (THEORY-II)

Note:- Q.no.1 is compulsory.

Q.1)A] Fill in the blanks. (any 10) 10

- 1) The capacity C.D. is generally ----- M.B.
- 2) ----- card is necessary to get T.V. channels reception in a desk top computer system.
- 3) The ----- antenna is used in CATV system.
- 4) ----- are the primary colors in CTV receiver.
- 5) The full form of LCD is -----.
- 6) The A.F. range is ----- to -----.
- 7) Min ----- speakers reqd in stereo amplifier.
- 8) Superhetrodyne means -----.
- 9) Yoke is mounted on ----- in B/W T.V. receiver.
- 10) ----- & ----- are types of modulation.
- 11) Wobuloscope is used for -----.
- 12) CRO is used for -----.

B] Draw the symbols. (Any 10) 10

1) Balun transformer	2) CRT
3) T.V.20 diode	4) Step down transformer
5) Electrolytic capacitor	6) Microphone
7) Loud speaker	8) Sine wave
9) EHT	10) IC
11) Yoke	12) LED

Q.2) Attempt any two from the following. 16

- 1) State different types of antennas used? Explain 'YAG' antenna briefly.
- 2) What is Hi-Fi in amplifiers? Explain in detail.
- 3) Compare 'Voltage' vs 'Power' amplifiers.
- 4) Draw the push pull o/p stage in India.

- Q.3) Attempt any 2 from the following. 16**
- 1) Draw the block dia. Of CTV receiver.
 - 2) Draw the block dia. Of AM receiver.
 - 3) Draw the block dia. Of VCR.
 - 4) Draw the block dia. Of MATV system.
- Q.4) Attempt any 2 questions from the following. 16**
- 1) Draw the EHT section of CTV & explain.
 - 2) Draw the mixer stage in AM radio.
 - 3) Write information on “color matrix” in CTV.
 - 4) Draw the color CRT.
- Q.5) Write short notes on. (any 4) 16**
- 1) Color monitor
 - 2) T.V. tuner card
 - 3) Balun transformer
 - 4) Delay line
 - 5) Tuner in CTV
 - 6) SMPS of CTV
- Q.6) Attempt any 2 question from the following. 16**
- 1) Explain with dia ‘Amplitude’ modulation.
 - 2) “Horizontal output stage in CTV” draw dia.
 - 3) Compare “Analog” with “Digital” multimeter.
 - 4) Stage the uses of function generater.

सुचना:- प्रश्न क्रं.१ अनिवार्य आहे.

प्र.१ ला. अ] रिकाम्या जागा भरा. (कोणतेही १०)

१०

- १) C.D. ची क्षमता सामान्यतः ----- MB असते.
- २) संगणकामध्ये T.V. चे चॅनल्स पाहण्यासाठी त्यामध्ये ----- कार्ड वापरतात.
- ३) CATV सिस्टिममध्ये ----- अँटेना वापरतात.
- ४) CTV रिसिव्हरमध्ये ----- कलर्सना प्रायमरी कलर्स म्हणतात.
- ५) LCD चा फुलफॉर्म ----- आहे.
- ६) AF ची रेंज ----- ते ----- आहे.
- ७) स्टिरिओ अँप्लीफायरमध्ये किमान ----- स्पिकर्स वापरतात.
- ८) सुपर हेट्रोडाईन म्हणजेच ----- होय.
- ९) B/W टि.व्ही. मध्ये योक ----- वर बसविलेला असतो.
- १०) ----- व ----- हे मोड्युलेशनचे प्रकार आहेत.
- ११) वॉबुलोस्कोपचा उपयोग ----- साठी होतो.
- १२) CRO चा उपयोग ----- साठी होतो.

ब] खालील चिन्ह (symbols) काढा. (कोणतेही दहा)

१०

१) बलून ट्रांसफॉर्मर	२) T.V. २० डायोड	३) CRT
४) स्टेप डाऊन ट्रांसफॉर्मर	५) इलेक्ट्रॉलिटिक कॅपेसिटर	६) मायक्रोफोन
७) लाऊड स्पिकर	८) साईन वेव्ह	९) EHT
१०) IC	११) योक (yoke)	१२) LED

प्र.२ रा. खालीलपैकी कोणतेही २ प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

१६

- १) अँटेनाचे निरनिराळे प्रकार सांगून यागी YAGI अँटेनाविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
- २) अँप्लीफायरच्या संदर्भात Hi-Fi हि संकल्पना थोडक्यात वर्णन करा.
- ३) व्होल्टेज अँप्लीफायर व पॉवर अँप्लीफायरमध्ये तुलना करा.
- ४) रेडिओमधील पुश-पुल आऊटपुट स्टेजचा सर्किट डायग्राम काढा.

प्र.३ रा. खालीलपैकी कोणतेही २ प्रश्न सोडवा.

१६

- १) CTV रिसिव्हरचा ब्लॉक डायग्राम काढा.
- २) AM रिसिव्हरचा ब्लॉक डायग्राम काढा.
- ३) VCR चा ब्लॉक डायग्राम काढा.
- ४) MATV सिस्टीमचा ब्लॉक डायग्राम काढा.

प्र. ४ था. खालीलपैकी कोणतेही २ प्रश्न सोडवा.

१६

- १) CTV मधील EHT सेक्शनचा डायग्राम काढून वर्णन करा.
- २) AM रेडिओमधील मिक्सर स्टेजचा सर्किट डायग्राम काढा.
- ३) CTV मधील कलर मॅट्रिक्स वर थोडक्यात माहिती लिहा.
- ४) कलर CRT चा डायग्राम काढा.

प्र. ५ वा. टिपा लिहा. (कोणतेही ४)

१६

- १) कलर मॉनीटर
- २) TV ट्युनर कार्ड
- ३) बलून ट्रान्सफॉर्मर
- ४) डिले लाईन
- ५) CTV मधील ट्युनर
- ६) CTV मधील SMPS

प्र. ६ वा. खालीलपैकी कोणतेही २ सोडवा.

१६

- १) ॲम्पलीटयुड मोड्युलेशनचा डायग्राम काढून थोडक्यात वर्णन करा.
- २) CTV मधील हॉरीझोन्टल o/p स्टेजचा सर्किट डायग्राम काढा.
- ३) ॲनालॉग मल्टीमीटर व डिजीटल मल्टीमीटर यांमध्ये तुलना करा.
- ४) फंक्शन जनरेटरचे उपयोग सांगा.

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATION, MUMBAI

EXAMINATION – JULY 2017

CERTIFICATE COURSE IN ELECTRONIC ASSEMBLY & T.V. MAINTENANCE (301101)

TIME ALLOWED – 3 Hrs.

MARKS – 100

SUBJECT – BASIC ELECTRONIC ASSEMBLY TECHNIQUE (PRACTICAL-I)

- Q.1)** Identify the following components in the given color T.V. system and write the fault related to it. **40**
- 1) Color CRT
 - 2) Yoke
 - 3) Antenna / Tunner
 - 4) Horizontal o/p transistor
 - 5) EHT
- Q.2)** Test the following electronic components for good or faulty. **40**
- 1) Fusible ceramic resistor – 1 no.
 - 2) Power transistor – 1 no.
 - 3) Silicon diode – 1 no.
 - 4) Electrolytic capacitor – 1 no.
 - 5) Step down transformer – 1 no.
- Q.3)** Oral. **10**
- Q.4)** Term work. **10**

मराठी भाषांतर

क्र. ३०११०१२१

- प्र. १ ला.** कलर टि.व्ही. मधील खालील काम्पोनेंटस् शोधा, ओळखा आणि त्यांच्यातील बिघाडामुळे निर्माण होणारा किमान एक दोष (प्रत्येकी) सांगा / लिहा. **४०**
- १) कलर CRT (पिक्चरटयुब)
 - २) योक (Yoke)
 - ३) अँटेना किंवा टयुनर
 - ४) हॉरिझोन्टल आऊटपुट ट्रान्झिस्टर
 - ५) ई.एच.टी. (EHT)
- प्र. २ रा.** खालील इलेक्ट्रॉनिक काम्पोनेंटस् तपासा आणि त्यांचे चांगले व खराब याप्रमाणे वर्गीकरण करा. **४०**
- १) फ्युजेबल सिरॅमिक रेजिस्टर
 - २) पॉवर ट्रान्झिस्टर
 - ३) सिलीकॉन डायोड
 - ४) इलेक्ट्रॉलिटिक कॅपॅसिटर
 - ५) स्टेप डाऊन ट्रान्सफॉर्मर
- प्र. ३ रा.** ओरल. **१०**
- प्र. ४ था.** टर्म वर्क. **१०**

Sr.No. 30110122

MAHARASHTRA STATE BOARD OF VOCATIONAL EDUCATION EXAMINATION, MUMBAI
EXAMINATION – JULY 2017

CERTIFICATE COURSE IN ELECTRONIC ASSEMBLY & T.V. MAINTENANCE (301101)

TIME ALLOWED – 3 Hrs.

MARKS – 100

SUBJECT – COMMUNICATION SYSTEM (PRACTICAL-II)

Q.1)	Identify & rectify the faults (minimum 2) in the given CTV receiver. Write the step by step procedure for finding the faults.	40
Q.2)	Identify & rectify the faults (minimum 2) in the given Radio receiver. Write the step by step procedure adopted.	40
Q.3)	Oral.	10
Q.4)	Term work.	10

मराठी भाषांतर

क्र. ३०११०१२२

प्र. १ ला.	तुम्हाला दिलेल्या कलर टि.व्हि. रिसीव्हरमधील किमान दोन दोष ओळखून त्यांचे निवारण करा. दोष शोधून काढण्याची पद्धत क्रमाने लिहा.	४०
प्र. २ रा.	तुम्हाला दिलेल्या रेडिओमधील दोष शोधून त्यांचे निवारण करा. (किमान २ दोष) दोष शोधण्याची पद्धत क्रमाने लिहून काढा.	४०
प्र. ३ रा.	ओरल.	१०
प्र. ४ था.	टर्म वर्क.	१०